

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Scolopendra. Animus à vitiis depurgatus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A reliquias Mullus, atque ubi ille luto excitato abierit (fodere enim potest) Mullus descendit & pascitur. Nascitur Sargus in Ægyptio mari fere, unde Lucilius:

Quem præclarus Elops, quem Ægypto Sargus movebit.

Sedenim Brundisium maxime commendat Ennius.

DE PASTINACA.

PARRICIDÆ SUPPLICIUM. CAP. XVI.

Um qui parricidii poenas dederit, significare si vellent Ægyptii, piscatorium hamum Pastinacam piscem attrahentem pingebant: ea siquidem venatu detenta, spina quam in cauda gestat, in raptorem ejaculatur, ictu maxime lethali, nisi coagulo Leporis, vel Hædi, Agni drachmæ pondere ex vino, succurratur, quod & hujusmodi, & aliorum marinorum ictibus præsentaneo est remedio. Hoc vero *ἰπιδεργον* dictum ea de causa opportunum fuerit, quod cujuscumque incommodi remedia, passa sunt, ut vulgus ait, palma ubique proferenda. Est vero Pastinaca, quem Græci *ρευζόβα* vocant. Eam aculeo vim inesse tradit Ælianus, ut si quis eo frondentem arborem pupugerit, haut ita multo post folia omnia decidant, arborque velut magnis solis ardoribus exsiccata prorsus exarescat.

Plin. id. l. 9.

c. 48 & c. 42

Extant alla

remedia a-

pad Mat-

tholum in

Dioscori-

dem lib. 6.

c. 45

DE NEBRIADE.

VORACITAS INSATIABILIS. CAP. XVII.

Hominem cibum immodice sumptum evomentem, ac nihilo secius insatiabiliter mox crapulantem significaturi, marinam Mustelam pingebant, quæ Nebrias est nonnullis: ea enim ore, ut Ægyptius interpret Horus ait, parit, innatansque mox quæ pepererat convenatur, atque depascitur. Sepias itidem ac lolligines ore parere sunt qui velint, id redarguit Aristoteles, partus foveri ore dicens, & emitti, propterea que putari eas ore parere.

DE FUCA.

VORACITAS INSATIABILIS. CAP. XVIII.

Domesticæ rei studiosum hominem qui significarent, Fucam pisciculum, his similem quas vulgo Tincas appellamus, sed colore subviridi, pingebant: ea enim sola ex marinis piscibus nidum sibi construit, & in fragula parit.

DE RAI A.

CAPTATOR. CAP. XIX.

Captatorem hominem notare si vellent, Rajam pingebant: gestat enim illa ante oculos suos gemina fila, in capilli speciem, extrema quorum rotundis quibusdam præpilantur quasi escæ causa adlitis his ea, ubi locis arenosis aut sæculentis obturbato solo se absconderit, piscatur, attollens fila illa sibi præpendentia. Dum enim pisciculi occurrunt, & capita machinamenti pensilis pulfant, ipsa sensim fila subducens eos allicit, donec ad os admoveat, atque ita repente corripiat. Sepia quoque hoc eodem utitur machinamento, in Cancris alliciendis, quorum avidissima est.

DE SCOLOPENDRA.

ANIMUS A VITIIS DEPURGATUS. CAP. XX.

Hominem qui animum suum a vitiis affectibusve cruciabilibus depurget, quæque se lædant, excimat & expellat, significare si vellent, Scolopendram effigiabant: eam nonnulli Centipedam vocant, sive marina.

ex Plin. Ea-
dem Plin.
lib. 9. c. 15.

vocant. Ea autem ubi hamo deprehensa fuerit, quam longissime potest sese exporrigens, hami lineam abrodit, quo devorato, interiora sua foras evomit, donec hamum ejiciat, dein recipit intro, ac valet ea qua prius salubritate.

DE PHOLL

PARTO FRUENS. CAP. XXI.

Hominem iis quæ sudore proprio comparat fruentem indicaturi, Pholim piscem pingebant. Ea enim mucorem quem ipsa emittit ad altam crassitiem sibi obducit, ut tota visco delibata videatur: ita ut in eo quasi cubili conqueſcat, unde illi nomen: *Φολέειν* enim nidificare est. Videndum verò, an hæc sit Aufoniana Tinca ita passim hodie nuncupata, quam natura ipsa videtur in vulgi pauperisque plebeculæ solatium protulisse.

DE SQUATINA.

FABER LIGNARIUS. CAP. XXII.

Serra ex
Squatina.

ET Squatina meruit inter hujusmodi significata recenseri, per quam fabrum lignarium intelligi volebant. Est enim piscis tam aspera, scabræque ac validæ cutis, ut ebur ea, neque non signa quantumlibet dura, poliantur. Nam ex mari fabriles quoque usus veniunt, ut omittamus fabrilis instrumenta omnia in hujus piscis capite deprehensa. Quin & ferram conficere didicimus ex hujus piscis osse ita crebro mucronato, qualis longa annorum serie suspensa fuit tholo ante DD. Petri & Pauli conditorium, priusquam à Julio II. illa venerandæ antiquitatis monumenta solo æquarentur, jactis mox tam ingentis machinæ fundamentis, quam neque *Natiatorum*, nec qui nascuntur ab *ipsis*, ullo unquam tempore conspiciuntur sunt.

DE CLUPEA.

LUNARE CORPUS. CAP. XXIII.

IN Arari Gallia: fluvio piscis est, quem vocant Clupeam, Veneti Chieppam, Romani Lacciam. Sed quantum Romæ carnis & mollitudine & bonitate præstat, tantum apud Venetos vilior, plebeiusque habetur: ut qui in ejusmodi stagnis minime pinguescat, spinarum vero multitudine atque densitate fastidio sit. Sed utcumque apud nos sit, in eo Gallia: fluvio ita Lunæ naturam imitatur, ut ea crescente candescat decreſcente vero nigrescat. Accidit vero ei, ut cum corpus nimium auctum fuerit, spinæ quoque, quæ per universam carnem continuatis quibusdam ordinibus porriguntur, & ipsæ quoque adcreſcant, adeoque extendantur, ut animal id interimant, quod in mirabilibus Italicis tradit Heliodorus. Qui quidam piscis si Ægyptiis innotuisset, nimirum Lunæ eum hieroglyphicum possuissent. Ajunt etiam in ejus capite lapidem grano salis similem, qui faciat ad quartanas.

DE APUA. CAP. XXIV.

Plin. l. 31. c. 8
Pluata.

Est pisciculorum gens quod ex sola pluvia procreatur, Apuam Latini vocant, aspiratione Græci vocabuli repudiata: *αψύλλω* enim illi *αψύλλω* eam dicunt. Ligustica Tyrrenaque omnis ora, cum plurimum, p, literam in ch, vertat, vulgo Anchuam vocitat, n, etiam litera ad incitationem primæ syllabæ sonum adjecta. Sunt qui has in haecularum genere connumerent.

FESTINANTIA. CAP. XXV.

Aphya si-
dit ignem,
l. 2. Hippo.

Erat is pisciculus festinantia signum; nam ubi vel minimum concaluerit, coctus est, unde adagium, *Ad ignem Apud*, cum quid celerrime factum, vel ipso temporis momento significamus, de quo in Augusto apud Tranquillum, Et proverbio dictum *αἰθερὸς πύρ αψύλλω*, quasi satis sit ad ejus cocturam spectante